

405

Wet van 2 juni 1994 tot wijziging van de Titels 4 en 5 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is wettelijke voorzieningen te treffen ter voorkoming en bestrijding van schijnhuwelijken;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL 1

Titel 4 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek¹ wordt als volgt gewijzigd:

A. Na artikel 16 worden nieuwe artikelen 16a en 16b ingevoegd, luidende:

Artikel 16a

1. De ambtenaar van de burgerlijke stand mag in de akten alleen opnemen hetgeen ingevolge het bij of krachtens de wet bepaalde moet worden verklaard of opgenomen.

2. De ambtenaar van de burgerlijke stand is bevoegd alvorens tot het opmaken van een akte over te gaan zich de door de wet vereiste bescheiden te doen vertonen. Hij doet zich ook andere bescheiden vertonen, welke hij voor het opmaken van de akte of voor de vaststelling van de in de akte op te nemen gegevens, noodzakelijk acht. Hij kan zich te dien einde, zonder hiervoor leges verschuldigd te zijn, inlichtingen verschaffen uit de registers van de burgerlijke stand en uit andere openbare registers.

Artikel 16b

1. Blijft een partij bij een akte van de burgerlijke stand in gebreke de in artikel 16a, tweede lid, bedoelde bescheiden over te leggen, of acht de ambtenaar van de burgerlijke stand de overgelegde bescheiden ongenoegzaam, dan weigert deze tot het opmaken van de akte over te gaan.

2. De ambtenaar van de burgerlijke stand weigert eveneens tot het opmaken van de akte over te gaan indien hij van oordeel is dat de Nederlandse openbare orde zich hiertegen verzet.

3. Van een weigering als bedoeld in het eerste of het tweede lid doet de ambtenaar van de burgerlijke stand een schriftelijke, met redenen omklede mededeling aan de partijen bij de akte en de belanghebbende partijen toekomen, onder vermelding van de tegen die weigering openstaande voorziening van artikel 29, onderscheidenlijk artikel 61 van dit boek. Een afschrift van deze mededeling doet hij aan het hoofd van plaatselijke politie toekomen.

B. In artikel 20a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt, onder vernummering van het vierde tot en met zevende lid in het vijfde tot en met achtste lid, een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:

4. Alvorens op grond van het eerste, het tweede of het derde lid tot de inschrijving van een huwelijksakte over te gaan, doet de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage zich een door het hoofd van plaatselijke politie in de zin van de Vreemdelingenwet afgegeven verklaring als bedoeld in artikel 44, onder j, van dit Boek overleggen. De verklaring wordt opgesteld op verzoek van de echtgenoot op wie zij betrekking heeft. Heeft deze geen woonplaats in Nederland, dan wordt zij opgesteld op verzoek van de andere echtgenoot. De verklaring is niet vereist indien de echtgenoten aannemelijk kunnen maken dat zij beiden buiten Nederland woonplaats hebben.

ARTIKEL I

Titel 5 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A. In artikel 43, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek worden de woorden «gegevens omtrent hun burgerlijke staat, en indien zij eerder gehuwd geweest zijn, met vermelding van de namen van de vroegere echtgenoot» vervangen door de woorden «de in artikel 44 van dit boek genoemde bescheiden».

B. Na artikel 43 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt een nieuw artikel 44 ingevoegd, dat gelijk luidt aan artikel 58 van dat boek, behoudende de hierna te noemen wijzigingen:

1. Vóór de aanhef wordt het cijfer 1. toegevoegd.

De aanhef komt als volgt te luiden:

1. Voor de aangifte van het huwelijk worden de volgende bescheiden aan de ambtenaar van de burgerlijke stand overgelegd:

2. De punt na onderdeel i wordt vervangen door een punt-komma.

3. Aan het artikel wordt toegevoegd een onderdeel j, luidende:

j. een door het hoofd van plaatselijke politie in de zin van de Vreemdelingenwet aan de ambtenaar van de burgerlijke stand afgegeven verklaring waaruit blijkt dat de aanstaande echtgenoot die niet de Nederlandse nationaliteit bezit, over een titel tot verblijf in Nederland beschikt of om toelating tot Nederland heeft verzocht, dan wel voornemens is niet in Nederland te verblijven. De verklaring wordt opgesteld op verzoek van de aanstaande echtgenoot op wie zij betrekking heeft. Heeft deze geen woonplaats in Nederland, dan wordt zij opgesteld op verzoek van de andere aanstaande echtgenoot. De verklaring is niet vereist indien de aanstaande echtgenoten aannemelijk kunnen maken dat zij beiden buiten Nederland woonplaats hebben.

4. Aan het artikel wordt voorts toegevoegd een tweede lid, luidende:

2. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld met betrekking tot de inhoud van het in het eerste lid onder a bedoelde uittreksel uit het persoonsregister, alsmede de in hetzelfde lid onder j bedoelde verklaring.

C. Na het onder B voorgestelde artikel 44 van Boek 1 van het Burgerlijk

Wetboek worden nieuwe artikelen 45 en 46 ingevoegd, die gelijk luiden aan de artikelen 59 en 60 van dat boek.

D. Artikel 50 komt als volgt te luiden:

Artikel 50

Een huwelijk kan worden gestuit, wanneer partijen niet de vereisten in zich verenigen om een huwelijk aan te gaan, dan wel wanneer het oogmerk van de aanstaande echtgenoten, of één hunner, niet is gericht op de vervulling van de door de wet aan de huwelijkse staat verbonden plichten, doch op het verkrijgen van toelating tot Nederland.

E. Artikel 51, eerste lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek komt als volgt te luiden:

1. Bevoegd tot stuiting, wanneer partijen niet de vereisten in zich verenigen om een huwelijk aan te gaan, zijn bloedverwanten in de rechte lijn, broeders, zusters, voogden, toeziende voogden, curatoren en toeziende curatoren van een der aanstaande echtgenoten.

F. Aan artikel 53 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

3. Het openbaar ministerie is voorts bevoegd het huwelijk als schijnhandeling wegens strijd met de Nederlandse openbare orde te stuiten indien het oogmerk van de aanstaande echtgenoten, of één hunner, niet is gericht op de vervulling van de door de wet aan de huwelijkse staat verbonden plichten, doch op het verkrijgen van toelating tot Nederland.

G. De artikelen 58, 59 en 60 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek vervallen. Ingevoegd wordt een nieuw artikel 58, luidende:

Artikel 58

1. Komt vast te staan dat op het tijdstip waarop de voltrekking van het huwelijk zal plaatsvinden meer dan twee maanden zullen zijn verstreken sinds de afgifte van een verklaring als bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder j, dan doet de ambtenaar van de burgerlijke stand zich, alvorens tot de voltrekking van het huwelijk over te gaan, wederom een zodanige verklaring overleggen, tenzij zulks op grond van het derde lid niet vereist is.

2. Indien de overlegging van een verklaring als bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder j, op het tijdstip van de aangifte van het huwelijk niet werd vereist, doet de ambtenaar van de burgerlijke stand zich, alvorens tot voltrekking van het huwelijk over te gaan, alsnog een zodanige verklaring overleggen, tenzij zulks op grond van het derde lid niet vereist is.

3. De verklaring wordt opgesteld op verzoek van de aanstaande echtgenoot op wie zij betrekking heeft. Een verklaring is niet vereist indien de aanstaande echtgenoten aannemelijk kunnen maken dat zij beiden buiten Nederland woonplaats hebben.

H. Artikel 64, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek vervalt.

I. Na artikel 71 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt een nieuw artikel 71a ingevoegd, luidende:

Artikel 71a

Op vordering van het openbaar ministerie kan een huwelijk als schijnhandeling wegens strijd met de Nederlandse openbare orde worden nietig verklaard indien het oogmerk van de echtgenoten, of één hunner, niet was gericht op de vervulling van de door de wet aan de huwelijkse staat verbonden plichten, doch op het verkrijgen van toelating tot Nederland.

ARTIKEL II

1. Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

2. Indien het bij koninklijke boodschap van 12 oktober 1990 ingediende voorstel van wet tot herziening van Titel 4 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en wijziging van enige andere bepalingen van Boek 1 van dat wetboek, het Wetboek van Strafvordering kracht van wet heeft verkregen en in werking is getreden, wordt aan artikel 18b, derde lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek een zin toegevoegd, luidende:

Een afschrift van deze mededeling doet hij aan het hoofd van plaatselijke politie toekomen.

3. Indien het bij koninklijke boodschap van 12 oktober 1990 ingediende voorstel van wet tot herziening van Titel 4 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en wijziging van enige andere bepalingen van Boek 1 van dat wetboek, het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en het Wetboek van Strafvordering kracht van wet heeft verkregen en in werking is getreden, wordt artikel al van deze wet in dier voege gewijzigd dat «Artikel 20a» wordt gelezen als «Artikel 25». Voorts worden artikel I, onder B, onderdelen 2, 3 en 4 van deze wet in dier voege gewijzigd dat «onderdeel i» wordt gelezen als «onderdeel j» en «onderdeel j» als «onderdeel k». Tenslotte wordt het in artikel I, onder G voorgestelde nieuwe artikel 58 in dier voege gewijzigd dat «onderdeel j» wordt gelezen als «onderdeel k».

In het in artikel I, onderdeel B, voorgestelde nieuwe artikel 44 wordt «artikel 61» vervangen door de woorden «afdeling 12 van Titel 4 van dit boek».

4. Indien het bij koninklijke boodschap van 2 mei 1989 ingediende voorstel van wet behoudende regels ter zake van de gemeentelijke basisadministratie van persoonsgegevens kracht van wet heeft verkregen en in werking is getreden, wordt die wet als volgt gewijzigd:

A. Na artikel 36 wordt een nieuw artikel 36a ingevoegd, luidende:

Artikel 36a

1. Aan een geschrift als bedoeld in artikel 36, tweede lid, onder c, d, of e, dan wel artikel 36, derde lid, worden geen gegevens ontleend over het huwelijk dat is gesloten tussen echtgenoten van wie ten minste één vreemdeling is, voordat het gemeentebestuur zich een door het hoofd van plaatselijke politie in de zin van de Vreemdelingenwet afgegeven verklaring heeft doen overleggen.

2. Op de verklaring, bedoeld in het eerste lid, zijn de regels in en krachtens artikel 44, eerste lid, onder j, en tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van overeenkomstige toepassing.

B. Na artikel 37 wordt een nieuw artikel 37a ingevoegd, luidende:

Artikel 37a

Bij algemene maatregel van bestuur worden gevallen bepaald waarin het gemeentebestuur een afschrift van een beslissing als bedoeld in artikel 85 om op grond van artikel 37, tweede lid, een gegeven betreffende een vreemdeling niet in de basisadministratie op te nemen, toezendt aan het hoofd van de plaatselijke politie in de zin van de Vreemdelingenwet.

C. Artikel 40 komt te luiden:

Artikel 40

1. Bij gerede twijfel over de toepassing van artikel 36, tweede en derde lid, en artikel 37, eerste en tweede lid, wordt advies ingewonnen van de ambtenaar van de burgerlijke stand in de gemeente.

2. Indien bij de ontlening van gegevens over een huwelijk dat is gesloten tussen echtgenoten van wie ten minste een vreemdeling is, aan een geschrift als bedoeld in artikel 36, tweede lid, onder c, d, of e, dan wel artikel 36, derde lid, op grond van de verklaring van het hoofd van plaatselijke politie in de zin van de Vreemdelingenwet of anderszins het redelijke vermoeden bestaat dat het oogmerk van de echtgenoten, of een van beiden, niet was gericht op de vervulling van de door de wet aan de huwelijkse staat verbonden plichten, doch op het verkrijgen van toelating tot Nederland, wordt in afwijking van het eerste lid, over de ontlening van de gegevens over het huwelijk advies van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente 's-Gravenhage ingewonnen.

3. Indien na het advies, bedoeld in het eerste lid, gerede twijfel blijft bestaan of het voornemen bestaat van het advies af te wijken, wordt het advies van de Commissie van advies voor de zaken betreffende de burgerlijke staat en de nationaliteit ingewonnen.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 2 juni 1994

Beatrix

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto

Uitgegeven de *veertiende* juni 1994

De Minister van Justitie,
A. Kosto

Zie voor de behandeling in de

Staten-Generaal:

Kamerstukken II 1991/92, 1992/93, 1993/94,
22 488

Handelingen II 1993/94, blz. 759-785; 837

Kamerstukken I 1993/94, 22 488 (77, 77a, 77b,
77c, 77d)

Handelingen I 1993/94, zie vergadering d.d. 31
mei 1994

¹ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 28 april
1994, Stb. 342